

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

B O S N A I H E R C E G O V I N A
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU

B O S N I A A N D H E R Z E G O V I N A
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
INSTITUTE FOR STATISTICS OF FB & H

GODINA / YEAR VIII

SARAJEVO, 26.10.2015.

BROJ / NUMBER: 13.4.9

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

PRODAJA I OTKUP POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA, SEPTEMBAR/RUJAN 2015 SALE AND PURCHASE OF AGRICULTURAL PRODUCTS, SEPTEMBER 2015

Prodaja poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama u Federaciji BiH, septembar/rujan 2015. godine

Prodaja poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama u septembru/rujnu 2015. godine iznosila je 2.280.443 KM, što predstavlja smanjenje prodaje za 434.189 KM ili za 15.99% u odnosu na septembar/rujan 2014. godine.

U septembru/rujnu 2015. godine učešće u ukupnoj prodaji poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama posmatrano po grupama proizvoda bilo je sljedeće: Povrće 43,79 %, Perad i jaja 11,40 %, Voće 22,71 %, Krompir/Krumpir 6,54 %, Med i vosak 4,88 %, Mlijeko 3,08 %, Žita 1,87 % i Grožđe 4,94 %.

Prodaja i otkup poljoprivrednih proizvoda u Federaciji BiH, septembar/rujan 2015. godine

Ukupna vrijednost prodaje poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poljoprivrednih preduzeća/poduzeća i zemljoradničkih zadruga i otkupa poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača u septembru/rujnu 2015. godine iznosila je 25.160.593 KM što je u poređenju sa septembrom/rujnom 2014. godine povećanje za 3.937.775 KM ili za 18,55 %.

Ukupna vrijednost prodaje poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poljoprivrednih preduzeća/poduzeća i zemljoradničkih zadruga u septembru/rujnu 2015. godine iznosila je 10.755.503 KM što je u poređenju sa septembrom/rujnom 2014. godine smanjenje za 1.676.937 KM ili za 13,49 %.

Ukupna vrijednost otkupa poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača u septembru/rujnu 2015. godine iznosila je 14.405.090 KM što je u poređenju sa septembrom/rujnom 2014. godine povećanje za 5.057.856 KM ili za 54,11 %.

Sale of agricultural products on green markets in Federation of B&H, September 2015

Value of sale of agricultural products on green markets in September 2015 was 2,280,443 KM, which represents a decrease of sale in amount of 434,189 KM or by 15.99% in relation to September 2014.

In September 2015 share in total sale of agricultural products on green markets, grouped by products was as follows: Vegetable 43.79%, Poultry and eggs 11.4%, Fruit 22.71%, Potatoes 6.54%, Honey and wax 4.88%, Milk 3.08%, Cereals 1.87% and Grapes 4.94%.

Sale and purchase of agricultural products in Federation of B&H, September 2015

The total value of sale of agricultural products by own production of agricultural companies and agricultural cooperatives and purchase of agriculture products from individual agriculture producers in September 2015 was 25,160,593 KM, which represents an increase of sale in amount of 3,937,775 KM or by 18.55 % in relation to September 2014.

The total value of sale of agricultural products by companies and agricultural cooperatives in September 2015 was 10,755,503 KM, which represents a decrease of sale in amount of 1,676,937 KM or 13.49% in relation to September 2014.

The total value of purchase of agricultural products by individual agriculture producers in September 2015 was 14,405,090 KM, which represents an increase of sale in amount of 5,057,856 KM or by 54,11 % in relation to September 2014.

PRODAJA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA NA PIJACAMA/TRŽNICAMA SEPTEMBAR/RUJAN 2015
SALE OF AGRICULTURE PRODUCTS IN MARKETS SEPTEMBER 2015

	IX 2015			I-IX 2015		Index I-IX 2015 I-IX 2014		
	količina u tonama <i>Quantity in tons</i>	vrijednost u KM <i>Value in KM</i>	prosječna cijena KM/kg <i>Average price KM/kg</i>	količina u tonama <i>Quantity in tons</i>	vrijednost u KM <i>Value in KM</i>	količina <i>Quantity</i>	vrijednost <i>Value</i>	
Ukupno	-	2.280.443	-	-	18.841.500	-	91,8	Total
Žita	-	42.630	-	-	320.846	-	68,6	Cereals
Pšenica	10	5.640	0,56	103	58.952	85,2	85,0	<i>Wheat</i>
Ječam	1	300	0,60	6	3.360	115,2	110,5	<i>Barley</i>
Kukuruz u zmu	82	35.266	0,43	542	246.691	86,7	73,0	<i>Maize, grain</i>
Ostala žita	-	1.424	-	-	11.843	-	-	<i>Other cereals</i>
Krompir/Krumpir, konzumni	144	149.063	1,04	1.528	1.448.920	73,7	78,2	Potatoes, mercantile
Rezano cvijeće i rezani pupovi	-	0	-	-	9.450	-	70,4	Cut flowers and cut grooves
Povrće	-	998.525	-	-	8.062.808	-	95,4	Vegetables
Paradajz/rajčica, konzumni	90	128.861	2,67	556	1.058.531	101,1	88,8	<i>Tomatoes, mercantile</i>
Grah	31	138.010	5,48	237	1.019.862	92,1	89,7	<i>Beans</i>
C mi luk	71	89.383	1,26	589	724.860	96,6	87,3	<i>Onions</i>
Kupus	66	55.016	0,83	350	398.674	72,9	91,1	<i>Cabbage</i>
Mrkva	37	67.893	1,86	275	478.767	83,1	88,2	<i>Carrot</i>
Paprika, konzumna	86	131.834	1,54	399	870.131	95,7	95,4	<i>Pepper</i>
Krastavci, konzumni	49	55.805	1,15	293	487.595	100,6	104,1	<i>Cucumbers</i>
Špinat	13	44.315	3,33	232	628.310	95,2	103,4	<i>Spinach</i>
Zelena salata	12	55.990	4,74	136	525.418	99,0	161,6	<i>Lettuce</i>
Ostalo povrće	-	231.418	-	-	1.870.660	-	93,4	<i>Other vegetables</i>
Voće	-	517.984	-	-	4.662.246	-	99,5	Fruits
Šljive	40	63.097	1,57	133	207.699	89,0	101,9	<i>Plums</i>
Jabuke	76	100.524	1,33	731	1.030.968	86,9	94,9	<i>Apples</i>
Kruške	22	43.751	2,03	126	302.018	98,1	94,7	<i>Pears</i>
Trešnje	-	-	-	121	365.908	121,4	124,5	<i>Cherries</i>
Kajsije/Marelice	1	2.080	2,42	26	88.815	91,5	110,3	<i>Apricots</i>
Breskve	17	37.925	2,28	98	236.225	110,6	110,2	<i>Peaches</i>
Orasi u ljusci	2	11.790	5,36	33	114.334	143,5	86,7	<i>Walnuts in shell</i>
Jagode	1	2.150	2,39	153	530.954	81,1	103,5	<i>Strawberries</i>
Mandarine	6	18.125	2,79	202	357.782	87,9	83,1	<i>Tangerines</i>
Ostalo voće	-	238.542	-	-	1.427.543	-	101,0	<i>Other fruits</i>
Grožđe	-	112.566	-	-	337.194	-	70,2	Grapes
Grožđe, konzumno	69	112.566	1,62	136	337.194	69,7	70,2	<i>Table grapes</i>
Maslinovo ulje od masl. iz vlas.proiz., 000 l	1	9.080	17,80	4	72.110	85,7	82,5	Olive oil, from own production, thous. lit
Perad i jaja	-	260.062	-	-	2.508.560	-	89,2	Poultry and eggs
Kokoš, zaklana i očišćena	14	68.847	5,08	120	612.010	125,0	121,6	<i>Hens (slaughtered, cleaned)</i>
Čurka/tuka, zaklana i očišćena	-	-	-	0	3.620	152,4	184,7	<i>Slaughtered and cleaned turkey</i>
Ostala perad, zakl. i očišć.	-	1.100	-	-	7.725	-	78,2	<i>Other poultry (slaughtered, cleaned)</i>
Jaja, konzumna, hilj./tis.kom.	823	190.115	0,23	8.132	1.885.205	82,6	82,1	<i>Eggs, thousand pieces</i>
Mlijeko	-	70.247	-	-	542.123	-	72,4	Milk
Mlijeko, svježe kravlje, hilj./tis.lit	61	69.827	1,15	472	540.995	67,6	72,6	<i>Cow milk, fresh, thousand lit</i>
Mlijeko, ostalo, hilj./tis.lit	-	420	-	-	1.128	-	31,8	<i>Milk, other, thousand lit</i>
Med i vosak	-	111.201	-	-	812.394	-	96,9	Honey and wax
Med	7	111.201	15,15	56	812.394	91,7	96,9	<i>Honey</i>
Riba	-	9.085	-	-	64.850	-	69,5	Fish
Riba, morska	1	6.950	8,80	5	41.230	89,6	77,4	<i>Marine fish</i>
Riba, riječna i jezerska	0	2.135	7,63	3	23.620	52,5	59,1	<i>River and lake fish</i>

1. PRODAJA I OTKUP POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA, SEPTEMBAR/RUJAN 2015., vrijednost u KM
 SALE AND PURCHASE OF AGRICULTURE PRODUCTS, SEPTEMBER 2015, value in KM

	IX 2015			I-IX 2015			Index I-IX 2015 I-IX 2014		
	ukupno <i>Total</i>	prodaja <i>Sale</i>	otkup <i>Purchase</i>	ukupno <i>Total</i>	prodaja <i>Sale</i>	otkup <i>Purchase</i>	ukupno <i>Total</i>	prodaja <i>Sale</i>	otkup <i>Purchase</i>
Ukupno	25.160.593	10.755.503	14.405.090	207.281.112	88.841.525	118.439.587	119,0	99,1	140,0
<i>Total</i>									
Ratarstvo	1.443.461	587.138	856.323	11.011.348	4.893.539	6.117.809	162,8	120,1	227,4
<i>Field crops</i>									
Žita	388.001	314.415	73.586	2.913.840	1.241.337	1.672.503	120,8	76,9	209,2
<i>Cereals</i>									
Industrijsko bilje	514.185	-	514.185	1.177.418	238.852	938.566	163,6	108,9	187,6
<i>Industrial crops</i>									
Stočno krmno bilje	4.319	4.319	-	59.185	25.685	33.500	55,1	47,0	63,5
<i>Feed crops</i>									
Rezano cvijeće i rezani pupovi	1.730	1.730	-	17.232	17.232	-	143,5	149,1	-
<i>Cut flowers and cut grooves</i>									
Krompir i suho mahunasto povrće	8.908	3.680	5.228	600.791	510.504	90.287	79,3	74,3	127,4
<i>Potatoes and pulses</i>									
Povrće	526.318	262.994	263.324	6.242.882	2.859.929	3.382.953	226,7	192,4	266,9
<i>Vegetables</i>									
Sadni materijal	511.175	511.175	-	6.280.077	6.280.077	-	155,4	155,4	-
<i>Planting material</i>									
Voćarstvo i vinogradarstvo	3.395.193	1.576.768	1.818.425	25.169.457	10.829.843	14.339.614	177,6	99,0	1)
<i>Fruit and viticulture</i>									
Voće i grožđe	2.853.220	1.034.795	1.818.425	17.038.936	2.699.322	14.339.614	283,7	97,4	1)
<i>Fruit and grapes</i>									
Alkoholna pića	541.973	541.973	-	8.130.521	8.130.521	-	99,5	99,5	-
<i>Alcoholic beverages</i>									
Stočarstvo	19.170.918	7.494.003	11.676.915	159.476.461	61.604.920	97.871.541	109,4	91,7	124,5
<i>Livestock breeding</i>									
Stoka	4.990.968	1.501.457	3.489.511	30.906.324	5.869.350	25.036.974	286,1	105,4	1)
<i>Livestock - live weight</i>									
Perad i jaja	6.090.189	5.071.875	1.018.314	53.906.892	48.210.250	5.696.642	94,6	94,0	100,2
<i>Poultry and eggs</i>									
Mlijeko	6.703.547	759.800	5.943.747	62.895.514	6.817.247	56.078.267	97,2	66,4	103,0
<i>Milk</i>									
Koža i vuna	1.386.214	160.871	1.225.343	11.767.731	708.073	11.059.658	88,3	1)	83,5
<i>Leather and wool</i>									
Ostali proizvodi	639.846	586.419	53.427	5.343.770	5.233.146	110.624	156,4	154,7	1)
<i>Other products</i>									
Med i vosak	54.927	1.500	53.427	136.424	25.800	110.624	180,9	63,9	1)
<i>Honey and wax</i>									
Riba	584.919	584.919	-	5.207.346	5.207.346	-	155,8	155,8	-
<i>Fish</i>									

1) indeksi preko 400% se ne objavljuju

1) indices over 400% are not published

2. PRODAJA I OTKUP VAŽNIJIH POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA, količina

SALE AND PURCHASE OF IMPORTANT AGRICULTURE PRODUCTS, quantity

	IX 2015			I-IX 2015			Prosječna cijena za septembar/rujan u KM po kg Average price in September in KM per unit of measure	
	ukupno Total	prodaja Sale	otkup Purchase	ukupno Total	prodaja Sale	otkup Purchase	prodaja Sale	otkup Purchase
Pšenica konzumna, tona <i>Wheat , mercantile, tons</i>	327	238	89	6.519	2.082	4.473	0,35	0,35
Raž, tona <i>Rye, tons</i>	5	-	5	52	11	41	-	0,32
Ječam konzumni (bez pivarskog), tona <i>Barley, mercantile (withouth beer barley), tons</i>	49	34	16	144	129	16	0,25	0,42
Kukuruz zmo, konzumni, tona <i>Maize-grain, mercantile, tons</i>	-	-	-	3	-	3	-	0,30
Soja, suho zmo, tona <i>Soya-bean, dried, tons</i>	74	-	74	76	-	76	-	0,67
Duhan suhi list, tona <i>Tobacco, (dry leaf), tons</i>	168	-	168	285	-	285	-	2,15
Krompir/krumpir, konzumni, tona <i>Potatoes, mercantile, tons</i>	13	5	9	727	590	136	0,81	0,59
Krompir/krumpir sjemenski, tona <i>Potatoes seed, tons</i>	-	-	-	519	519	-	-	-
Kupus glavica, tona <i>Cabbage, tons</i>	4	3	1	88	10	78	0,53	0,48
Paradajz/rajčica (konzumni i za preradu), tona <i>Tomatoes-total, tons</i>	29	6	23	249	99	151	0,63	0,81
Paprika (konzumna i za preradu), tona <i>Peppers-total, tons</i>	114	44	70	352	78	273	1,12	0,75
Krastavci (konzumni i za preradu), tona <i>Cucumbers-total, tons</i>	388	212	176	4.725	2.045	2.681	1,12	0,75
Jabuke (konzumne i za preradu), tona <i>Apples (eating and processing), tons</i>	240	188	53	1.495	688	808	0,97	0,91
Vino, hilj.l <i>Wine, thousand litre</i>	186	186	-	2.681	2.681	-	2,91	-
Telad, tona <i>Calves, tons</i>	209	203	6	559	457	102	3,00	5,31
Goveda (starosti od 1 do 2 godine), tona <i>Cattle (1-2 years), tons</i>	882	168	714	5.669	569	5.100	3,00	3,24
Krave, bikovi i junad (starosti od 2 godine), tona <i>Cows, bulls and heifers (2 year), tons</i>	284	26	258	2.071	195	1.877	2,28	3,81
Svinje, tona <i>Pigs, tons</i>	183	137	46	1.174	716	458	-	3,08
Janjad, tona <i>Lambs, tons</i>	8	-	8	52	5	47	6,00	4,56
Tovljeni pilići (brojleri), tona <i>Fattened chicken, tons</i>	2.437	1.913	524	19.627	16.656	2.971	1,91	1,93
Jednodnevni pilići, hilj./tis. kom. <i>One - day chicken, thousand pieces</i>	1.760	1.760	-	14.044	14.044	-	0,59	-
Jaja konzumna, hilj./tis. kom. <i>Eggs, thousand pieces</i>	3.154	3.154	-	31.375	31.375	-	0,11	-
Mlijeko kravlje, hilj./tis. l <i>Cow milk, thousand liter</i>	12.779	1.282	11.497	115.298	10.170	105.129	0,59	0,52
Šaran, tona <i>Carp, tons</i>	10	10	-	18	18	-	5,00	-
Pastrmka/Pastrva, tona <i>Trout, tons</i>	98	98	-	841	841	-	4,90	-

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Podaci o otkupu i prodaji poljoprivrednih proizvoda rezultat su redovnih mjesečnih istraživanja „Mjesečni izvještaj o otkupu poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača (obrazac TRG-31)“ i „Mjesečni izvještaj o prodaji poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poljoprivrednih poslovnih subjekata i zemljoradničkih zadruga (obrazac TRG-33).

Ovim istraživanjima prikupljaju se podaci o otkupu i prodaji poljoprivrednih proizvoda: količina (u tonama, hilj. kom., hilj. lit), vrijednost (u KM) i prosječne cijene (u KM) za tekući mjesec.

Izveštajne jedinice za mjesečni izvještaj o prodaji poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poslovnih subjekata i zemljoradničkih zadruga (obrazac TRG-33) su poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata razvrstani u područje A (Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov) prema KD BiH 2010. Izveštajne jedinice za mjesečni izvještaj o otkupu poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača (obrazac TRG-31) su poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata koji vrše otkup poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača razvrstani u područje A,C i G prema KD BiH 2010.

Podaci o prodaji poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama prikupljaju se redovnim mjesečnim istraživanjem: Mjesečni izvještaj o prometu poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama (obrazac TRG -13). Izveštajne jedinice su poslovni subjekti koji pružaju usluge korištenja prodajnog prostora pijace.

Ovim istraživanjima prikupljaju se podaci o prodaji poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama koje na pijacu iznose samo individualni poljoprivredni proizvođači (bez poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga): količina (u tonama, hilj. kom., hilj. lit), vrijednost (u KM) i prosječne cijene (u KM) za tekući mjesec.

Definicije

Otkup poljoprivrednih proizvoda je kupovina odnosno preuzimanje poljoprivrednih proizvoda neposredno od porodičnih/obiteljskih proizvođača koje poslovni subjekti obavljaju radi dalje prodaje ili prerade.

Prodaja poljoprivrednih proizvoda je prodaja, odnosno isporuka poljoprivrednih proizvoda iz vlastite proizvodnje poslovnih subjekata i njihovih dijelova.

NOTES ON METHODOLOGY

Data on sale and purchase of agricultural products are the result of regular monthly surveys: Monthly Report on purchase of agricultural products from individual agricultural producers (TRG – 31) and Monthly Report on sale of own agricultural products by companies and agricultural cooperatives (TRG – 33).

This survey collects data on the quantity (in tons, thous. Pcs., Thous. Lit), value (KM) and average price (KM) of purchase and sale of agricultural products for the current month.

Reporting units and observation units for the Monthly report on sale of own agricultural products by companies and agricultural cooperatives (TRG – 33) are legal entities and parts of legal entities classified according to the NACE-Rev 2 (KD B&H 2010) into the field A (Agriculture, hunting and forestry). Reporting units and observation units for the Monthly report on purchase of agricultural products from individual agricultural producers (TRG – 31) are legal entities engaged in purchase of agricultural products from individual family farms classified in activities in section A, C and G according to the NACE-Rev 2 (KD B&H 2010).

Data on turnover of agricultural products at marketplaces are collected through the regular statistical report: Monthly report on turnover of agricultural products at marketplaces (TRG – 13). Reporting units are business entities that provide services using selling area.

This survey collects data on the quantity (in tons, thous. Pcs., Thous. Lit), value (KM) and average price (KM) of purchase and sale of agricultural products at marketplaces from individual agricultural producers (without agricultural enterprises and cooperatives) for the current month.

Definitions

Purchase of agricultural products is buying, taking over agricultural products from individual producers which performing business entities with a view of further sale and processing.

Sale of agricultural products consists of sale, respectively delivery of agricultural products that are obtained from own production of business entities and parts of business entities.